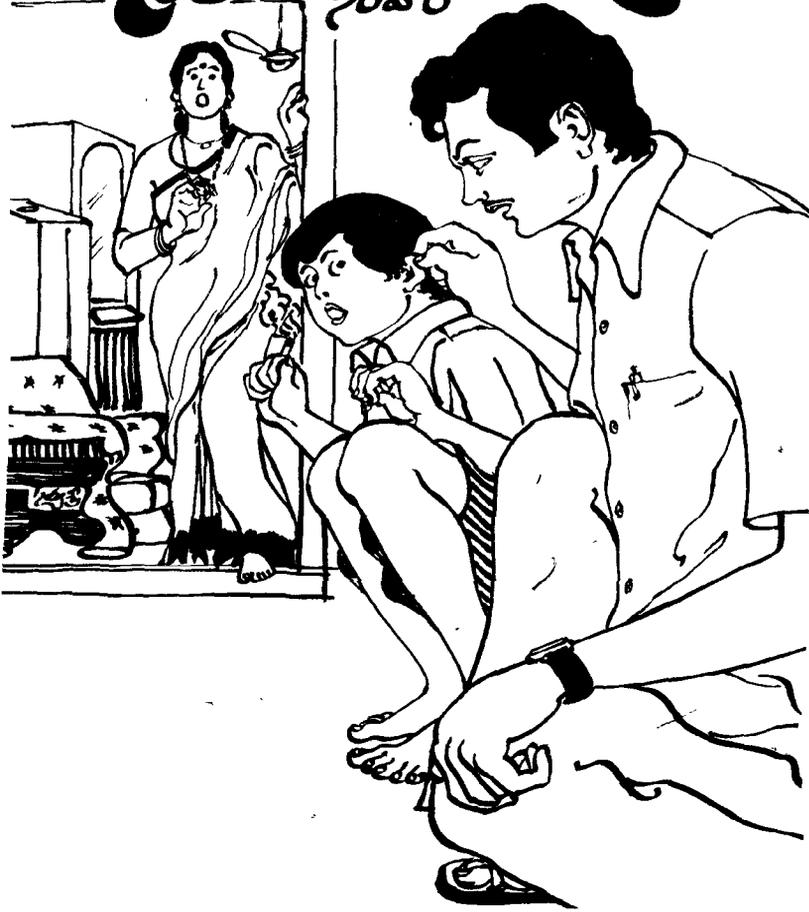

శ్రీమంత్వం

నిరంజనం

కాని అది అలవాటు కాదు. జస్ట్ ఫర్ కంపెనీ సేక్, అంతే.

నా ఉద్యోగంలో నాకది తప్పదు మరి.

నేను ఇప్పుడు పనిచేస్తున్న కంపెనీలో మొదట్లో చాలా చిన్న ఉద్యోగంలో చేరేను.

నా తెలివితేటలతో, స్వయం కృషితో, పిన్నియారిటీతో ప్రమోషన్లు సంపాదించుకున్నాను.

మెసెంజరు కేడరు నుండి అసిస్టెంట్ కేడరుకి ఎదిగినప్పుడు నేనిచ్చిన సార్వీ కేవలం స్వేటు, హాటు, ఒక సిగరెట్టు - అంతే.

అప్పటి నుండి నాకీ సిగరెట్టు అలవాటయింది.

అప్పుడే నేను లలితని పెళ్ళి చేసుకున్నాను.

లలిత చాలా బీద కుటుంబం నుండి వచ్చింది.

లలిత తండ్రి ఏదో ఉద్యోగం చేసేవాడు. కాని

అతని కుటుంబం మాత్రం నేనిచ్చే ఇంటర్వ్యూలే ప్రతికేవారు. ఆ సంగతి చాలో రోజుల వరకు నాక తెలియదు. తెలిసాక అదై మరో యాభై రూపాయలు

ఎక్కువవ్వడం మొదలెట్టాను.

దాంతో వాళ్ళ కుటుంబానికి నాకు సాన్నిహిత్యం పెరిగింది.

అప్పుడే లలితతో నా పరిచయం కూడా పెరిగింది.

చాలా సార్లు వాళ్ళ కుటుంబానికి నేనెలా సాయపడగలనా అని ఆలోచించేవాడిని.

లలిత తల్లిదండ్రులకి ఒక్కరే ఆదాపిల్ల. కాని లలిత తరువాత నలుగురు మగపిల్లలున్నారు. అందులో

పెద్దవాడు పెంతు పానయి రోడ్లమీద తిరుగు తున్నాడు. ఒకటి రెండుసార్లు రోడ్లమీద చీట్లపేక ఆడుతూ కన్పించాడు. ఆ సంగతి వాళ్ళమ్మగారితో

చెబితే "అంతా ఆ తండ్రి లక్షణాలే అబ్బుతున్నాయి నాయనా!" అంటూ అవిడ నా ముందు వాపోయింది.

మాస్తూ పూరుకోలేక మా కంపెనీలోనే ఉద్యోగం వేయించాను. కాని అతను దాన్ని నిలబెట్టుకోలేదు.

ఉద్యోగం ఆసరాలో మరిన్ని అప్పులు చేసి మరి పేకాల ఆడడం ప్రారంభించాడు. చేసేదిలేక ఊరుకున్నాను

అప్పుడే లలితని పెళ్ళి చేసుకోవాలనిపించింది.

లలిత చాలా నెమ్మదస్తురాలు. తెలివైనది అన్ని విధాలా నాకనుకూలవతి.

అందుకే వాళ్ళ తల్లిదండ్రులతో మాట్లాడి లలితని రిజిస్టర్డ్ మ్యారేజీ చేసుకున్నాను.

ఆ విధంగా వాళ్ళ కుటుంబానికి నేను కొంత సాయపడ్డాననిపించింది.

తరువాత నాకు ప్రమోషను, దానితోబాటు ట్రాన్స్ ఫర్ కూడా వచ్చింది.

నేను మా కంపెనీ సేల్సు మానేజరును. నా ఉద్యోగరీత్యా నేను చాలామందిని కలవారి, పరిచయా

లేర్పరచుకోవారి, స్నేహితుల పెంచుకోవారి. ఆ సందర్భంలో వాళ్ళతోబాటు అప్పుడప్పుడు తీర్థం సేవిస్తూ వుండాలి.

కాని ఆ విషయం లలితకి తెలియకుండా కొన్నాళ్ళు దాచిపెట్టాను.

తెలివైన లలిత నన్నంతోకాలం ఇబ్బంది పెట్టకుండానే తెలుసుకుంది.

తెలిసాక తల బాదుకుంది.

తన తండ్రి ఈ అలవాటుకి బానిసయే సంసారాన్ని సర్వనాశనం చేసాడని విడిచింది.

“అబ్బ! ఈ వెదవ సిగరెట్లు మానేద్దూ!”

లలిత కోపంగా నా చెయ్యి పట్టుకుని ఆపింది. ఆ చేతిలో సిగరెట్టుంది. ఎమర్జెన్సీలో ప్రభుత్వాది కారిలాగ వెలుగుతోంది.

“మానేస్తాను. ఇదే ఆఖరి సిగరెట్టు.” అన్నాను చిన్నగా నవ్వుతూ.

“ఈ మాట ఇప్పటికీ వెయ్యిసార్లన్నాడు.” ఉడుక్కుంది లలిత.

నిజమే! నేను చాలాసార్లు సిగరెట్లు మానెయ్యమని లలిత చేత అడిగించుకున్నాను. అన్నిసార్లు మానేస్తానని వాగ్దానం చేసాను. కాని ఆ వాగ్దానాన్ని నిలబెట్టుకోలేకపోయాను.

పెళ్ళయిన ఈ ఆరేళ్ళలోను నేను లలితకి వాగ్దానం చేసి నెరవేర్చుకోలేకపోయినది ఒక్క ఈ సిగరెట్టు విషయంలో మాత్రమే!

ఈ విషయంలో లలిత నాతో చాలాసార్లు దెబ్బలాడింది.

“తల్లిదండ్రుల అలవాట్లు పిల్లలకి కూడా వస్తాయి. అప్పుడే మన మురళిగాడు నాన్నగారు సిగరెట్టు ఇలా కాలుస్తారు అంటూ రెండువేళ్ళు నోటి దగ్గర పెట్టుకుని విక్షన్ చేసి చూపిస్తున్నాడు.”

22—అంగ్రహస్పతి—20—5—83

నాకు నవ్వచ్చింది. నాలుగేళ్ళ మురళి వాళ్ళ నాన్న లాగ ఏక్కు చేస్తున్నాడంటే!

“మీకు నవ్వులాగానే వుంటుంది.” అని నా చేతిలోంచి సిగరెట్టు తీసి కిటికీలోంచి బయటకి పిసికింది.

లలిత తెలివితక్కువతనానికి నాకు నవ్వచ్చింది. ఎందుకంటే వేళ్ళమధ్యనున్న సిగరెట్టు పిసికేసిందే గాని చేతిలో వున్న సిగరెట్టు పెట్టె మాత్రం లాక్కోలేదు.

లలితని మరికొంతసేపు అటపట్టించాలనిపించింది.

“మరి మా నాన్నగారికి సిగరెట్టు అలవాటు లేదు. నాకెందుకవలాయింది?”

“మీరు అలవాటు చేసుకున్నారు.”

“మా నాన్నగారు అప్పుడప్పుడు మందు సేవించే వారు. అది నాకెందుకవలాలవలెదు మరి?”

“అలవాటువకేం? అప్పుడప్పుడు వుప్పు కుంటూనేవున్నారా గా!”

లలిత గొంతులో నిస్సహాయత ధ్వనించింది. ఆ విషయం నాకు మరకలాగ తగిలింది.

నిజమే! ఈమధ్య నేను అప్పుడప్పుడు సార్వీల పేరుతోను, పిక్చిక్కుల పేరుతోను తాగుతున్నాను.

ఇవేమన'పద్యాలు

నాకున్నది అలవాటు కాదని లలితక నవ్యజెప్ప
 లానికీ మేను చాలా శ్రమపడవని వచ్చింది.

అక్కడి నుండి లలిత సందర్భం వచ్చినప్పుడల్లా
 నా అలవాట్లు ఎత్తిచూపి నన్ను ఎఱ్ఱుచేస్తూ
 వుండేది.

నేను నా ఉద్యోగంలో బాగా అభివృద్ధిలోకి
 మున్నాను.

నా ఉద్యోగ నిర్వహణలో నేను చాలా రోజులు
 సంసారాన్ని వట్టింపకొలేదు.

ఓ రోజు ఉదయాన్నే స్నానం చేసి వస్తూ
 వుంటే ద్రాయిగు రూములో మురళిగారు సిగరెట్టు
 కాలుస్తూ కుబద్దాడు. అప్పుడు వాడికి పదేళ్ళా
 వేసేతఱుముందు కార్మిప్రారేసిన సిగరెట్టు పీకని
 గోడవారగా విలబడి దమ్ము లాగేస్తున్నాడు.

మొకమంది వెళ్ళి కాలం పట్టుకున్నాను.

నన్ను చూడగానే లిక్కచచ్చిపోయాడు.

వాడిమొహం చూస్తే ఇంక దండించక్కర్లే
 దమిందింది. భయంచెప్పి వదిలేసాను.

కాని ఇదంతా లలిత చూడనే చూసింది.

వాపీద విరుచుకుపడింది.

నేను సామ్యంగా నవ్యజెప్పాను.

"మాడు లలితా! నువ్వు ఆనవసరంగా లేని
 పావిని ఉపాించుకుని భయపడిపోతున్నావు. చిన్నప్పుడు
 నేను మా అమ్మ దుకాణానికి వెళ్ళమంటే అయిదు
 పైచలిస్తేనేగాని వెళ్ళనని మారాం చేసేవాడిని.
 అదిచూసి మా నాన్న పీడు పెద్దయ్యాక లంచ
 గొండి అవుతాడే అనేవాడు. అలాగే నేనిప్పుడు
 లంచగొండినయానా! అలాగే వాడుకూడాను!"

నా సమర్థింపుని లలిత నమ్మకపోయినా మరి
 వాతో వాదన పెట్టుకోలేదు.

నా కృషివలన మా కంపెనీకి మంచి లాభాలు
 వచ్చాయి.

నేనిప్పుడు మా కంపెనీ జనరల్ మేనేజరుని.

నా జీవితంలో వేనమకున్నది సాధించాను.

మా మురళి కాలేజీ మెట్టెక్కాడు.

ఓ రోజు కార్యాలయంలో చూసాను.

మురళి కాలేజీ బయట ఫ్రెండ్లుతో విలబడి
 వున్నాడు.

చేతిలో సిగరెట్టు వుంది.

నాకు లలిత మాటలు గుర్తుకువచ్చాయి.

కాని మురళిని దండించే వయసు దాటిపోయింది.
 అందుకే కానీగా ఉఱుకుండిపోయాను.

నేను మా కంపెనీకి కొత్త జనరల్
 మ్యానేజరుని.

జీయనీగా నేను మా కంపెనీకి చెయ్యవలసినది
 చాలా వుంది.

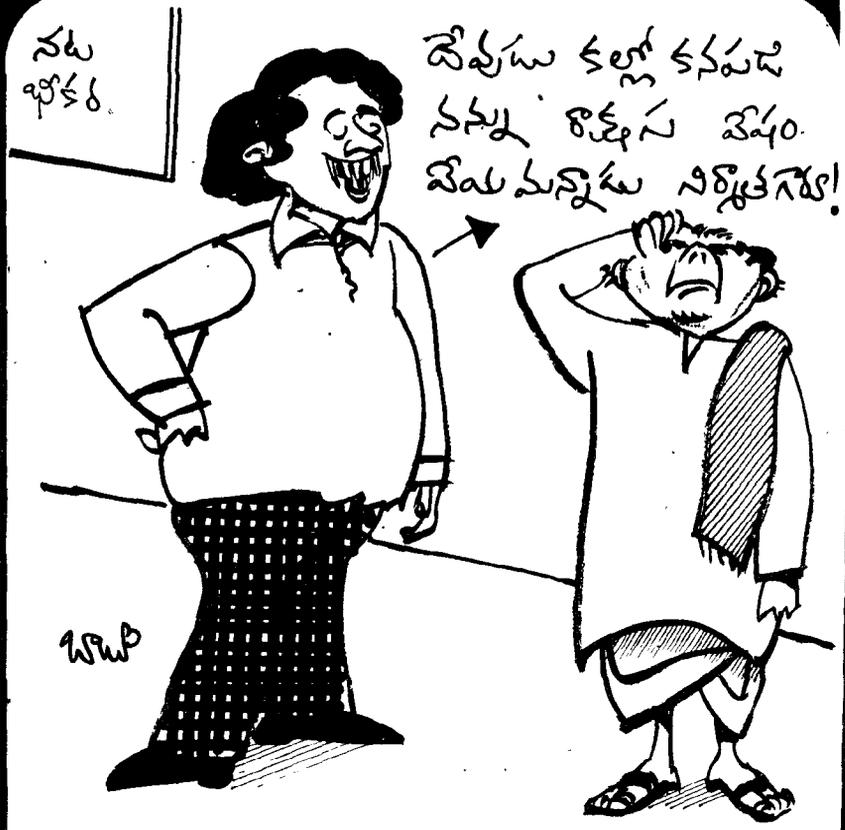
ఆ సందర్భంగా ఈ మధ్య రెండు మూడు
 పార్టీలు ఇంట్లోనే ఇవ్వవలసి వచ్చింది.

ఇంట్లోనే పార్టీ ఇవ్వడం లలిత కెంత మౌత్రం
 ఇవ్వాలి.

నాకు వెన్నుడిగా తాగడం అలవాటయింది.
 తాగడం నా దినచర్యలో ఒక భాగమయింది.

పాస్టెటీల్ నా స్టేటసుకి తగ్గి అలవాటుగా అది
 ప్రకాశించిందే గాని నాకేమీ చెడ్డేమీ చేలేదు.

నా విధి నిర్వహణలో కుబుంబాన్ని వట్టింప

నాపలు భక్తుడైన నోరు తోడేలయ్యె
 మనసు భూతమువలె మలయుగాని
 శివుని గవియెనన్న సిగ్గొటగాదొకో
 విశ్వదాళిరామ విసురవేమ.

కోకుండా పదలి వెయ్యడం నాకు ముందు నుండే
 అలవాటయింది.
 ఓ రోజు మధ్యాహ్నం నేను చాలా బిజీగా
 వున్నాను.
 మా కంపెనీకి ఫారిన్ నుండి ఒక పార్టీ
 వచ్చింది. ఆ పార్టీలో మేముక ఎగ్జిమెంటు కుదుర్చు
 కోవలసి వచ్చింది. ఆ సందర్భంగా ఆ సాయంత్రం
 ఊళ్ళో వున్న ఒక పెద్ద హోటలులో పార్టీ కూడా
 వుంది. నేనా హడావుడిలో వున్నాను.
 ఇంతలో ఇంటివద్ద నుండి పోసు వచ్చింది.
 నాకరు చేసాడు.
 మురళి తప్పతాగి బ్రోకల్ హాసులో ఒక
 వ్యక్తిని దారుణంగా పాడిచి చంపేసాడట. ఈ

పాత్యలో మురళిలో బాటు అతని ఫ్రెండ్లు కూడా
 వున్నారు.
 ఆ వార్త విన్న లలిత స్పృహ తప్పి పది
 పోయిందట.
 నా చేతి లోంచి రిసీవరు జారి క్రింద పడి
 పోయింది.
 అచేతనుడినయి కుర్చీలో కూలబడి పోయాను
 "పిల్లలు క్రమశిక్షణతో పెరగాలంటే ముందు
 పెద్దలు క్రమశిక్షణ పాటించాలి."
 లలిత మాటలు నా చెవుల్లో గింగురెత్తి
 కర్ణభేరి బ్రద్దలయి పోతుండేమోనన్నట్లుగా
 వినిపించసాగాయి.
 ★
 20-5-83 ఆంధ్రసాహిత్యం - 23